

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
для студентів напряму підготовки
“Міжнародна економіка”**

УДК 339(073)
ББК 65.5р30
М 15

Рецензенти:

Л.О. Петкова, д.е.н., професор,
зав. кафедри міжнародної економіки ЧДТУ
В.В. Опалько, к.е.н., ст. викладач
кафедри економічної теорії ЧНУ

М 15   **Макаринська О.В., Кібальник Л.О.**
Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для
студентів напряму підготовки “Міжнародна економіка”. – Черкаси:
Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. – 48 с.

УДК 339(073)
ББК 65.5р30

*Рекомендовано до друку Вченому радою Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 6 від 15 червня 2010 р.)*

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Цілі та завдання роботи	5
2. Загальні положення	7
3. Організація виконання роботи	9
4. Зміст та обсяги роботи	11
5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	18
5.1. Загальні вимоги	18
5.2. Нумерація	20
5.3. Ілюстрації	20
5.4. Таблиці, формули, посилання	21
5.5. Додатки	23
6. Підготовка та захист випускної роботи	24
Додатки.....	30

ВСТУП

Методичні вказівки розроблено у відповідності до вимог галузевої компоненти стандартів вищої освіти з підготовки фахівців рівня «бакалавр» напряму 0305 – «Економіка і підприємництво» і призначено для надання допомоги студентам у виконанні кваліфікаційної роботи (в подальшому – робота) згідно чинних стандартів України. Вказівки містять основні вимоги до змісту та оформлення роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Самостійна атестаційна письмова робота, що виконується студентами, є складовою державної атестації, підсумковою (кваліфікаційною) роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння ними теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за спеціальністю 6.030503 «Міжнародна економіка».

Методичні вказівки мають бути використані студентами четвертого курсу та керівниками кваліфікаційних робіт Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, де здійснюється підготовка фахівців із напряму 0305 – «Економіка і підприємництво» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю «Міжнародна економіка».

Мета методичних вказівок полягає в стандартизації вимог до порядку підготовки, написання, оформлення, захисту робіт студентами, а також контролю за роботою студентів з боку керівників.

У цьому посібнику є посилання на такі державні та галузеві стандарти України:

ГСВО МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напряму 0501 – «Економіка і підприємництво»;

ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення.

ГОСТ 7.1.-84 Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления;

ДСТУ 3582-97. Інформація та документація, скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила;

ГОСТ 7.12-93. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила;

Бюллетень ВАК України, 2008, №3. Вимоги до оформлення відповідних бібліографічних описів.

1. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОБОТИ

1.1. Виконання і захист роботи є завершальним етапом навчання на рівні спеціаліста, формою державної атестації випускників.

1.2. Робота є кінцевим результатом самостійної індивідуальної навчальної діяльності студента; дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, що передбачені навчальним планом підготовки за спеціальністю «Міжнародна економіка» напряму «Економіка і підприємництво» та проходження всіх навчальних та виробничих практик. Студент повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки. Випускна робота є атестаційною (кваліфікаційною) роботою, на підставі захисту якої Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації і видачу диплома бакалавра.

1.3. Метою виконання випускної роботи є вирішення та розробка конкретного професійного завдання, що ґрунтуються на опануванні теоретичного матеріалу і методів самостійного дослідження, послідовного викладення, практичного застосування теоретичних знань щодо вдосконалення економічних явищ і процесів. Основними цілями є систематизація та розширення теоретичних та практичних знань зі спеціальності; розвиток навичок самостійної роботи, розвиток практичних вмінь; застосування теоретичних і практичних знань при аналізі проблем міжнародної економіки тощо.

1.4. У процесі виконання роботи студент у відповідності до кваліфікаційних вимог повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних і професійно орієнтованих дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання міжнародної економіки;
- вміння та практичні навички відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;
- вміння формулювати висновки та обґрунтовувати конкретні пропозиції щодо вдосконалення;
- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

1.5. Робота має характеризуватися логічністю, доказовістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;
- містити розрахунки, виконані за допомогою сучасних інформаційних систем і технологій;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремих напрямів діяльності досліджуваного об'єкта;
- мати належне оформлення;
- мати всі потрібні супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу;
- бути апробованою на конференціях.

1.6. Робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми на визначеному об'єкті, обґрунтованих пропозицій, до захисту не допускається.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Робота виконується на основі поглиблого вивчення політичної економії, сучасних економічних теорій та економічних систем, теорій міжнародної економіки та економіки зарубіжних країн, перехідної економіки, економічної інтеграції, макроекономічного прогнозування, відповідних нормативних актів міжнародного права, чинного законодавства України з питань діяльності суб'єктів господарювання, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з теми, яка вивчається, а також результатів проведених студентом власних досліджень об'єкта роботи.

2.2. Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір та затвердження теми.
2. Розробка завдання на роботу, складання календарного плану виконання.
3. Опрацювання літературних джерел і складання плану.
4. Збирання фактичного матеріалу.
5. Обробка фактичного матеріалу із застосуванням ЕОМ.
6. Написання первого варіанта тексту, подання його на ознайомлення керівників.
7. Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення роботи.
8. Подання роботи на кафедру.
9. Передзахист роботи на засіданні кафедри.
10. Захист перед ДЕК.

2.3. До виконання роботи допускаються студенти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили всі види практик.

2.4. Кожному студенту кафедра призначає наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу студенту в його самостійній роботі над випускною роботою. Науковий керівник проводить індивідуальне консультування студента, допомагає йому скласти план роботи, індивідуальне завдання до виробничої практики згідно відповідної теми, а також контролює

дотримання графіка виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, готує студента до захисту.

Науковими керівниками призначаються викладачі кафедри, а також спеціалісти установ і підприємств, що працюють за профілем випускної роботи і мають відповідний науковий ступінь.

Розподіл робіт, які мають виконуватися студентами, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, які виявлені студентом у цей період.

2.5. Темою роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем міжнародної економіки, яка відповідає завданням та умінням, передбаченими варіативною компонентою освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра із спеціальності «Міжнародна економіка».

Тематика робіт розробляється кафедрою згідно з вимогами варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики, у відповідності до затверджених програм вивчених нормативних та вибіркових дисциплін, відбиває актуальну проблематику сучасної економічної науки. Тематика щорічно переглядається та поновлюється. Приблизну тематику кваліфікаційних робіт подано у додатку А.

Студентові надається право самостійно обрати тему роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою. Крім того, випускні роботи можуть виконуватися за тематикою, яку замовлятимуть державні установи, підприємства та підприємницькі структури, що укладли із вищим навчальним закладом контракти на навчання студентів або мають із ним договори співпраці. Студент за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місяця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на господарському об'єкті дослідження тощо).

2.6. Разом із вибором теми може визначатися об'єкт дослідження – глобального, регіонального, галузевого, підприємницького рівня – за матеріалами якого буде виконуватися робота. Це може бути світова або регіональна організація, держава, галузь, підприємство, організація, установа будь-якої форми власності та ін., що мають зовнішньоекономічні зв'язки.

2.7. Кожен студент випускного курсу, який обирає тему дослідження самостійно, у заяві на ім'я голови Вченої ради ННІ економіки і права зазначає формулювання теми і повну юридичну назву об'єкта дослідження. Заява є підставою для призначення наукового керівника.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редактування обрані теми робіт із зазначенням об'єктів, на яких вони виконуватимуться, розглядаються і обговорюються на засіданні кафедри. Завідувач кафедри готує проект наказу і підає його ректору.

Список студентів, що виконують роботи, перелік закріплених за ними тем та наукових керівників фіксується наказом по Черкаському національному університету імені Богдана Хмельницького. Усі подальші зміни (формулювання назви, об'єкт дослідження тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява студента), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг з протоколу засідання).

2.8. Порушення студентом календарного плану виконання фіксується науковим керівником, який інформує про це завідувача кафедри.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Робота має виконуватися студентом у повній відповідності до завдання та календарного плану, які студент складає разом з науковим керівником після затвердження обраної теми (додаток Б). Календарний план має наступну форму:

№ з/п	Етапи виконання робіт	Термін виконання
1	Опрацювання літературних джерел і складання плану	жовтень - листопад
2	Опрацювання теоретичних джерел та написання першого розділу	грудень - січень
3	Підбір фактичного матеріалу та проведення аналітичного дослідження	лютий
4	Написання третього розділу та висновків	березень
5	Подання першого варіанта тексту на ознайомлення керівникові	квітень
6	Усунення недоліків, оформлення остаточного варіанта роботи	травень
7	Передзахист роботи на засіданні кафедри	травень
8	Доопрацювання (при необхідності) та подання роботи рецензенту	травень - червень
9	Захист у ДЕК	червень

У випадках відставання від графіка студент зобов'язаний надати пояснення своєму науковому керівнику або завідувачу кафедри.

3.2. На період виконання робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця студента і наукового керівника над роботою.

3.3. У відповідності до календарних етапів студент має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену роботу керівникові.

3.4. У разі позитивної рецензії і за наявності відзиву керівника, роботу реєструють на кафедрі і передають на розгляд завідувачу кафедри, який має прийняти рішення про допуск студента до захисту роботи на засіданні ДЕК.

4. ЗМІСТ ТА ОБСЯГИ РОБОТИ

4.1. Робота бакалавра повинна мати обсяг 70-80 сторінок друкованого тексту.

4.2. Зміст роботи визначається її темою і відображається у плані, розробленому студентом та узгодженим з науковим керівником. Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи.

4.3. План роботи має бути складним і повинен включати: вступну частину; три розділи, кожен з яких має містити не менш як два підрозділи; висновки та пропозиції; список використаних джерел та додатки. Орієнтовний варіант плану випускної роботи наведено у додатку В.

4.4. Структура роботи.

I. Вступ.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Головним завданням вступної частини є: 1) обґрунтування актуальності проблеми і актуальності, доцільноті та практичної значущості обраної теми, 2) постановка мети і конкретних завдань дослідження, 3) визначення об'єкта і предмета дослідження, 4) визначення методів та інформаційних джерел дослідження.

Рекомендована структура Вступу повинна відображати актуальність теми; зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; мету і завдання дослідження; об'єкт і предмет дослідження; методологічні основи дослідження; практичне значення одержаних результатів; апробацію результатів роботи; публікації; структуру та обсяг роботи.

Актуальність теми.

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукового завдання) обґрунтують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – *суть проблеми*, з чого й випливе *актуальність теми*. Проблема в дослідженні – це суперечлива ситуація, котра вимагає свого вирішення. Така ситуація найчастіше виникає в результаті відкриття нових фактів, які явно не вкладаються у рамки колишніх теоретичних уявлень, тобто коли жодна з теорій не може пояснити їхньо виявлені факти.

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) чітко, аргументовано обґрунтують *актуальність і доцільність теми* для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України. Зазначають ступінь розробки даної проблеми та не вирішенні питання, які і будуть складати предмет дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Коротко викладають зв'язок обраного напряму дослідження з науковими програмами, планами, темами університету, кафедри, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами.

Мета і завдання дослідження.

Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Метою будь-якої наукової праці є виявлення нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або ж уточнення відомих раніше але недостатньо досліджених. Мета формулюється як правило одним реченням. При формулуванні мети не слід братися за вирішення декількох напрямків. Наприклад, не слід формувати мету, як "...розробити і систематизувати..." При такому формулуванні визначаються дві мети – "розробити" і "систематизувати", що потребує розробки двох різних напрямків дослідження і, відповідно, різних завдань роботи. Не слід формувати мету як

"Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення, а не на неї саму. Мета роботи звичайно тісно переплітається з назвою роботи і повинна чітко вказувати, що саме вирішується в роботі.

Для розкриття мети формулюються завдання. Це звичайно робиться у формі перерахування (вивчити..., описати..., встановити..., вияснити..., сформулювати..., побудувати... і т. ін.). Формулювання цих завдань необхідно робити якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення складатиме зміст розділів роботи. Це важливо також і тому, що назви таких розділів з'являються саме з формулювання завдань дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обраний для вивчення.

Предмет дослідження – це те, що міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього і спрямована основна увага випускника, саме предмет дослідження визначає тему випускної роботи, яка виносиється на титул як заголовок.

Методологічні основи дослідження.

Зазначають використовувані методи та інформаційні джерела дослідження. Вказують загальнонаукові та спеціальні методи дослідження теоретичних основ та практичних напрацювань в обраній галузі, економічних явищ і процесів, основні джерела наукової, монографічної літератури, статистичних джерел, що стали основою написання роботи.

Практичне значення одержаних результатів.

У кваліфікаційній роботі треба подати відомості про наукове або практичне використання результатів досліджень, рекомендацій щодо їх використання з математичними чи економічними розрахунками.

Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання або масштабів використання.

Апробація результатів роботи.

При підготовці роботи результати доцільно апробовувати на конференціях, семінарах тощо. В цьому випадку зазначаються назви наукових конференцій і семінарів, на яких оприлюднені результати досліджень.

Публікації.

Результати дослідження повинні бути опубліковані у вигляді тез і статей. Якщо були зроблені такі публікації, то вказують назви статей та наукових журналів, збірників наукових праць, матеріалів і тез конференцій, авторських свідоцтв, в яких опубліковані результати роботи.

Структура та обсяг роботи.

Вказують загальний обсяг роботи (у стор.). Зазначають, що робота містить вступ, ... розділів, ... підрозділів, висновки, список використаних джерел, ... додатків; ілюстрована ... таблицями, ... рисунками (... діаграмами, ... схемами, ... графіками), ... формулами; список використаної літератури включає ... джерел.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

ІІ. Основна частина.

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки по роботі від другорядних подробиць.

Розташовувати матеріал за розділами рекомендується наступним чином: перший розділ приблизно 35 % загального матеріалу основної частини; другий розділ приблизно 45 % загального матеріалу основної частини;

третій розділ приблизно 20 % загального матеріалу основної частини.

Перший розділ, теоретичний, містить 2-3 підрозділи, а при необхідності пункти і підпункти.

Мета, яка має бути досягнута при написанні першого розділу, – це літературний огляд та критичний аналіз наукових та теоретичних механізмів, закономірностей та існуючих поглядів на тему, що досліджується, виявлення недосліджених, проблемних питань, обґрунтування використання для подальшого дослідження.

В першому розділі залежно від обраної теми *аналізуються* сучасні економічні теорії, економічні моделі, теорії міжнародної економіки, наукові та теоретичні аспекти питань, що досліджуються у роботі. *Визначаються* роль та місце досліджуваних явищ та процесів на макроекономічному та мікроекономічному рівні. Розглядаються загальні теоретичні підходи до проблеми на основі використання літературних джерел із досліджуваної теми, порівнюються і *аналізуються* різні точки зору.

Опрацювання теоретичного матеріалу першого розділу повинно супроводжуватись ствердженням та обґрунтуванням власної позиції щодо питань, що розглядаються. Результати, досягнуті у першому розділі (висновки до розділу), мають бути використані для аналізу в другому розділі.

Другий, аналітичний, розділ складається не менше ніж з 2-х підрозділів, а при необхідності пунктів і підпунктів.

Мета – проаналізувати стан об'єкта дослідження – глобального, регіонального, галузевого, підприємницького – на основі теоретичних підходів, обраних методів, стандартних методик та певного методичного інструментарію, досліджених у першому розділі, виявити позитивні та негативні явища у досліджуваному об'єкті.

Аналітичні підрозділи другого розділу, забезпечуючи логічну послідовність дослідження, мають стати основою для наступних рекомендаційних підрозділів третього розділу і поєднати набуті теоретичні

знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Формулювання розділу може мати різний вигляд. Наприклад:

1. Характеристика... (предмет дослідження) у...(об'єкт дослідження).
2. Сучасний стан... (предмет дослідження) у... (об'єкт дослідження).
3. Дослідження... (предмету) у... (об'єкт дослідження).

Здійснюється глибокий аналіз статистичних даних, індексів, тенденцій, трендів, відхилень, коливань, зростання та падіння показників тощо за останні 3 – 5 років. Розділ повинен бути насычений таблицями, графіками, діаграмами, іншими засобами зведення статистичних даних. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися коментарем, тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність економічних процесів, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних можливостей. Аналітичні коментарі, тлумачення та висновки статистичного матеріалу за розміром мають бути у 2-3 рази більше наведених даних.

Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем.

Для написання цих підрозділів студент може зібрати фактичні дані під час практики.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності підприємств, установ і організацій, їх статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує студент під час практики.

Третій розділ, рекомендаційний, складається не менше ніж з 2-х підрозділів, а при необхідності пунктів і підпунктів.

Завданнями рекомендаційного розділу є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій щодо розвитку, удосконалення об'єкта дослідження на базі основних теоретичних положень, методичного інструментарію, що

викладені у першому розділі, а також висновків зроблених в аналітичних підрозділах роботи. Формулювання розділу може мати наступний вид:

1. Удосконалення...(предмет дослідження) у... (об'єкт дослідження).
2. Шляхи вдосконалення... (предмет дослідження) у...(об'єкт дослідження).
3. Напрямки... (предмет дослідження) у ... (об'єкт дослідження).
4. Обґрутування моделі...
5. Розробка рекомендацій... (предмет дослідження) у ... (об'єкт дослідження).

Детальні пропозиції щодо вдосконалення методів, форм, механізмів тощо мають відповісти темі дослідження: кожна з розгорнутим обґрутуванням, у зв'язку і, як наслідок, висновків з аналізу, який проведено у попередніх підрозділах, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем та недоліків. Запропоновані удосконалення мають містити розрахунково-кількісне обґрутування.

У розрахунках для обґрутування пропозицій є доцільним використання економіко-математичних методів, методів економічного моделювання тощо.

Залежно від об'єкта та темі дослідження запропоновані практичні заходи мають бути доповнені системою економічних розрахунків щодо застосування коштів, ефективності їх використання та вміщувати систему показників, які підтверджують ефект запропонованого рішення.

ІІІ. Висновки.

Висновки що наводяться в окремому розділі випускної роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Формулювання висновків повинно бути структурованим. Спочатку дається загальний висновок – як розкрита мета дослідження. Далі перераховуються конкретні висновки по кожному із завдань роботи, наведених у вступі.

Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів з точки зору відповідності меті випускної роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напряму, які було детально

обґрунтовано у рекомендаційних підрозділах. Висновків по кількості повинно бути не менше, ніж сформульовано завдань у вступі до роботи. Допускається два-три висновки по кожному із завдань залежно від отриманих результатів дослідження.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 4-5 сторінок.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні вимоги

5.1.1. Матеріал випускної роботи слід подати у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- зміст;
- перелік умовних позначень (у разі потреби);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершену і оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на титульній сторінці.

Мова випускної роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел е неприпустимим.

Робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст розташовується через 1,5 міжрядкових інтервали (тридцять-тридцять два рядки на сторінці) з мінімальною висотою шрифту в 1,8 мм (комп'ютерний набір – 14-й кегль, при необхідності в оформленні таблиць допускається 10-й-12-й кегль), шрифт – Times New Roman). Абзацний відступ – 1,25 см. Лише між назвою розділу і підрозділу, між останнім реченням одного підрозділу і назвою іншого

підрозділу, між останнім реченням підрозділу і заголовком висновків до розділу, текст розташовується через 2 інтервали. Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше за 40 рядків на сторінку).

Текст випускної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

Вписувати у друкованій текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення можна чорнилом, тушшю, пастою лише чорного кольору. При цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему випускної роботи, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік (додаток Г).

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуєчи додатками (додаток Д).

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи, згідно з планом, затвердженим у завданні на виконання випускної роботи.

Висновки до кожного розділу друкуються через 2 інтервали від основного тексту. По центру сторінки друкується назва “ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1...”, нижче розташовується текст висновків.

Заголовки структурних частин випускної роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ВИСНОВКИ”, “ДОДАТКИ” друкуються величими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Кожний розділ випускної роботи слід починати з нової сторінки.

5.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малионків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою випускної роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після неї проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу ставиться після слова “РОЗДІЛ”. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими та після яких ставиться крапка: наприклад, “1.2.” (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу.

5.3. Ілюстрації

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожну з них повинно бути посилання з коментарем.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більші за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, “Рис. 1.2.” (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснівальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

5.4. Таблиці, формули, посилання

5.4.1. Цифровий матеріал, як правило, має оформлятись у вигляді таблиць, приклад якої наводиться в додатку Е. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, “Таблиця 2.3” (третя таблиця другого розділу). Нижче розміщується назва таблиці, яку друкують симетрично тексту та посилання на джерело. Назву і слово “Таблиця” починають із великої літери. Назву не підkreślують.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над наступними частинами пишеться: наприклад, “Продовження табл. 2.3” і дублюються заголовки колонок.

У таблицях слід обов’язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

В таблиці не може бути пустих стовпчиків. Якщо немає даних, то необхідно ставить прочерки.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без обертання тексту або з обертанням за годинниковою стрілкою.

Після таблиці необхідно зазначити посилання на джерело, за яким вона була складена. Джерело зазначають під таблицею після знака * з обов’язковим посилання на першоджерело. Наприклад: * складено за даними... [...] або

розраховано за даними... [..]. Якщо повністю вся таблиця запозичена, то номер джерела вказують після її назви у квадратних дужках.

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

5.4.2. Формули у кваліфікаційній роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: “(3.1)” (перша формула третього розділу).

5.4.3. Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

5.4.4. Посилання в тексті роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: “... у працях [1-9] ....”. Або в кінці речення, чи абзацу [2: 45], де 2 – номер джерела у списку, а 45 – номер сторінки. Крапки ставляться за квадратними дужками.

Посилання на ілюстрації до випускної роботи оформлюють порядковим номером ілюстрації: наприклад, “на рис. 2.3”; на формули – порядковим номером формул: наприклад, “у формулі (3.1)”. Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, “у табл. 1.2”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово “дивись”: наприклад, “див. табл. 1.2”.

5.4.5. Список літератури вимагає розміщення всіх використаних джерел інформації у такій послідовності:

- а) закони України (у хронологічній послідовності);
- б) укази Президента, постанови уряду (у хронологічній послідовності);

- в) директивні матеріали міністерств (у хронологічній послідовності);
- г) монографії, брошури, підручники (абетковий порядок);
- д) статті з журналів (абетковий порядок);
- е) інструктивні, нормативні та інші матеріали, що використовуються підприємством (абетковий порядок);
- ж) іншомовні джерела;
- з) електронні джерела.

Або за послідовністю вживання їх в тексті.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов’язковим наведенням назв праць (див. додаток К).

5.5. Додатки

Додатки до випускної роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повного сприйняття випускної роботи:

- первинні документи підприємства;
- рекламні матеріали;
- проміжні математичні доведення, формули, розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, що розроблені в процесі виконання кваліфікаційної роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки оформлюються як продовження випускної роботи і розміщаються у порядку посилань у тексті.

Додаток повинен мати заголовок, написаний або надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Текст після заголовку додатку розташовується через 2 інтервали.

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ____” і поряд – велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української азбуки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: “А.2” – другий розділ додатка А; “В. 3.1” – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: “рис. Д.1.2” – другий рисунок первого розділу додатка Д; “формула (А.1)” – перша формула додатка А.

6. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

6.1. За два тижні до дати захисту випускної роботи повинен відбуватися передзахист. На передзахист представляється повністю завершена випускна робота у незброшуваному вигляді.

Порядок проведення передзахисту передбачає виступ наукового керівника, у якому дається характеристика виконання студентом поставлених завдань, дотримання графіка написання окремих частин роботи та ступеня завершеності дослідження. Керівник оцінює можливість допуску даної роботи до захисту. Далі всі присутні можуть задавати запитання студенту, що захищає результати власного дослідження. За умов виникнення зауважень студент зобов’язаний доопрацювати роботу і представити її на захист.

6.2. До захисту студент-випускник повинен додати до роботи відгук наукового керівника, в якому оцінюється, як якість виконання самої роботи, так і праці студента над нею, а саме: ступінь обґрутування актуальності теми,

обсяг та структура роботи, характеристика її розділів, відповідність роботи меті та завданням, повнота використання фактичних даних, використання в роботі сучасних методів та методик, результати випускної роботи (теоретичні, практичні), науковий апарат і стиль роботи, ставлення студента до роботи, зауважень і побажань наукового керівника, недоліки роботи. Керівник дає загальну оцінку кваліфікаційної роботи та робить висновок про можливість допуску роботи до захисту в ДЕК (додаток Л).

6.3. На завершенну кваліфікаційну роботу рецензент дає стислу рецензію (додаток М). У ній повинно бути:

- 1) підтверджено відповідність випускної роботи меті й завданням;
- 2) подано коротку характеристику виконання кваліфікаційної роботи:
  - а) характеристика виконання кожного розділу випускної роботи і ступінь використання студентом останніх досягнень науки і техніки,
  - б) оцінка якості виконання графічної частини роботи та пояснювальної записки,
  - в) перелік позитивних рис роботи та її основних недоліків;
- 3) зроблено загальну оцінку випускної роботи та висновок щодо можливості присвоєння відповідної кваліфікації студенту, що виконав випускну роботу.

6.4. За тиждень до захисту зброшуваний у твердій палітурці рукопис завершеної кваліфікаційної роботи, яка підписана студентом та його науковим керівником, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відзвіді наукового керівника та відповідної рецензії рецензента, студент подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо дозволу до захисту і оформлює його.

6.5. Робота реєструється на кафедрі і там зберігається до захисту перед ДЕК. Остаточне рішення щодо допуску до захисту кваліфікаційної роботи приймає директор ННІ економіки і права на підставі виконання студентом навчального плану.

6.6. Завершальною процедурою допущення кваліфікаційної роботи до захисту є розгляд супровідних матеріалів завідувачем кафедри. Допуск до захисту здійснюється шляхом відповідного запису завідувача кафедри у висновку кафедри про випускну роботу (додаток Н) і на титульній сторінці випускної роботи. Якщо завідувач кафедри вважає за неможливе допустити роботу до захисту через її незадовільну якість, це питання має бути заслухано на засіданні кафедри за участю наукового керівника. Обговорення оформляється протоколом і подається на затвердження послідовно: директору ННІ економіки і права і ректору ВНЗ.

6.7. Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії, графік роботи якої затверджує ректор ВНЗ.

6.8. На засідання ДЕК до початку захисту подаються такі документи:

- витяг із наказу ректора про затвердження персонального складу цієї комісії;
- список студентів екзаменаційної групи, які допущені до захисту випускних робіт, за підписом директора ННІ економіки і права;
- довідка від дирекції про виконання студентом навчального плану та про одержані ним оцінки з теоретичних дисциплін, навчальних та виробничих практик (додаток П);
- кваліфікаційна робота студента;
- письмовий відзив керівника випускної роботи та рецензія рецензента;
- інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної випускної роботи (довідки про впровадження пропозицій студента у практичну діяльність підприємства, видані статті студента з теми випускної роботи і т. ін.).

6.9. Під час підготовки до захисту студент має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь щодо випускної роботи і підготовлені наочні матеріали (4-6 сторінок з найважливішими ілюстративними матеріалами, оформленими у вигляді плакатів або у вигляді роздаткового матеріалу на аркушах формату А4, а також слайди, фотографії, макети, рекламні проспекти тощо). Найбільш доцільно наочні матеріали готовувати у вигляді

презентації в PowerPoint з представленням перед ДЕК за допомогою мультимедійного пристрою.

6.10. Обсяг тексту доповіді має відповідати 7 хвилинам виступу. Доповідь повинна відображати: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати аналізу досліджуваної проблеми і творчі розробки автора. Особливе місце має бути відведене обґрунтованим пропозиціям і рекомендаціям та оцінці їх ефективності.

Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь студента і забезпечувати повноту висвітлення основних результатів дослідження, які підлягають захисту.

Процедура захисту протоколується секретарем комісії.

Студент стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь посиланнями на наочні матеріали.

6.11. Під час захисту кваліфікаційної роботи члени ДЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати студентові запитання щодо змісту роботи. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Після відповіді студента на запитання оголошується відзив наукового керівника виконаної кваліфікаційної роботи та рецензія рецензента.

Оцінюючи кваліфікаційну роботу, комісія враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, практичну значимість, вміння захищати сформульовані положення та висновки, а й відповідність оформлення встановленим вимогам.

Кваліфікаційна робота, в якій розкрито тему, прореферовано використані джерела, здійснено аналіз певної інформаційної та статистичної бази даних, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище “задовільно”.

Робота, в якій зроблено власну оцінку використаних джерел, самостійно проаналізовано підібраний статистичний матеріал, зроблені висновки та

сформульовані пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на “добре”.

Робота, в якій зроблено власну оцінку різноманітних джерел, використані кількісні методи дослідження, побудована формалізована модель проблеми, зроблені власні дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції, а студент опублікував результати наукового дослідження у наукових виданнях або матеріалах наукових конференцій, може бути оцінена на “відмінно”.

Оцінюється кваліфікаційна робота за п'ятибалльною шкалою. Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів ДЕК за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.

6.12. За результатами захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ДЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи, про присвоєння фахівцю відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома державного зразка.

6.13. Засідання ДЕК оформлюється протоколом, до якого вносяться відповідні оцінки за захист, записуються запитання членів ДЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ДЕК, зазначається одержаний освітній рівень, а також назва державного документа про освіту (диплом), який видається випускникові ВНЗ.

Протокол підписують голова і члени ДЕК, що брали участь у засіданні.

6.14. Державна екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються: основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності по проведених екзаменах і захистах; характеристики виконаних кваліфікаційних робіт щодо можливості впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, щодо рівня застосування сучасних інформаційних і комп’ютерних технологій в аналітичних дослідженнях і т. ін.

6.15. Студент, який отримав на захисті випускної роботи незадовільну оцінку, має бути відрахованим із ВНЗ, і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути

повторно допущеним до складання державних екзаменів (якщо він одержав незадовільну оцінку на екзамені) або до захисту випускної роботи протягом наступних трьох років. Повторно атестаційна робота виконується за наявності заяви студента про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової кафедри про затвердження теми і об’єкта дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему випускної роботи може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи студента може суттєво оновити і доповнити.

Якщо захист випускної роботи не відбувся з поважних причин, про що студент у ДЕК має подати відповідні документи, ректор ВНЗ може подовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ДЕК із захисту кваліфікаційних робіт, але не більше як на один рік.

Незалежно від причин повторний захист випускної роботи у той же рік категорично забороняється.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт зі спеціальності «Міжнародна економіка»

1. Шляхи покращення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
2. Особливості застосування іноземних інвестицій в економіку регіону (на прикладі).
3. Особливості розвитку міжнародного ринку робочої сили.
4. Вплив фіiscalної політики на зовнішньоекономічну діяльність України.
5. Розвиток міжнародної торгівлі інтелектуальною власністю.
6. Особливості діяльності міжнародних товарних бірж та міжнародних товарних аукціонів.
7. Перспективи розвитку зовнішньоекономічних відносин між Україною та країнами Європейського Союзу.
8. Особливості міжнародної торгівлі послугами на сучасному етапі.
9. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні.
10. Україна на світовому ринку позичкового капіталу.
11. Європейський Союз як форма регіональної економічної інтеграції.
12. Особливості прояву глобальних проблем в Україні.
13. Роль зовнішнього кредитування в процесі ринкової трансформації економіки України.
14. Напрями формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні.
15. Особливості функціонування вільних економічних зон в Україні.
16. Особливості участі України в процесах міжнародної кооперації.
17. Організаційно-економічні аспекти функціонування Торгово-промислових палат (на прикладі регіону).
18. Стратегія маркетингу у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
19. Особливості здійснення міжнародних розрахунків в Україні.

20. Розвиток спільних підприємств в Україні.
21. Інтеграція України в СОТ.
22. Особливості державного регулювання зовнішньої торгівлі в Україні.
23. Розвиток економічних зв'язків України з країнами СНД.
24. Перспективи вітчизняного експорту сільськогосподарської продукції.
25. Міжнародна конкурентоспроможність України в умовах глобалізації.
26. Особливості діяльності українських ТНК на зарубіжних ринках.
27. Міжнародні зв'язки України на сучасному етапі.
28. Особливості діяльності торгівельно-посередницьких фірм на міжнародному ринку.
29. Особливості здійснення товарообмінних операцій підприємствами України.
30. Міжнародні транзитні послуги у зовнішньоекономічній діяльності України.
31. Перспективи застосування України до міжнародного валютного ринку.
32. Особливості зовнішньої заборгованості України.
33. Особливості відкритої економіки України на сучасному етапі.
34. Особливості торгівлі товарами України з регіонами світу.
35. Ефективність функціонування системи міжнародних розрахунків в Україні.
36. Валютні ризики та їх страхування у міжнародному бізнесі.
37. Проблема конвертованості національної валюти та шляхи її розв'язання.
38. Стратегії та особливості діяльності міжнародних фінансових організацій в Україні.
39. Організаційно-економічні фактори діяльності філій іноземних корпорацій в Україні (на конкретному прикладі).
40. Маркетингова товарна політика фірми на зарубіжних ринках.
41. Зовнішньоекономічна політика України в енергетичному секторі.
42. Напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників на товарному ринку.
43. Оптимізація зовнішніх джерел фінансування національного економічного розвитку.
44. Конкурентоспроможність українських компаній на міжнародних ринках послуг.
45. Перспективи розвитку вітчизняного експорту харчової промисловості АПК.

Додаток Б

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ННІ економіки і права

Кафедра

Спеціальність

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Форма навчання _____ курс _____ група _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____

(підпис) _____ (ініціали, прізвище)
«_____» 20 ____ року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

1. Тема роботи _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
затверджена наказом ВНЗ від «____» 20 ____ року № ____
2. Термін подання студентом закінченіє роботи _____
3. Вихідні дані до роботи _____
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які треба розробити)
5. Перелік графічного, наукового матеріалу _____
6. Консультант(и) роботи _____

7. Календарний план підготовки кваліфікаційної роботи

№ з/п	Етапи роботи	Термін виконання
1	Вибір, погодження й затвердження теми, призначення наукового керівника, рецензента, консультанта	
2	Складання календарного плану й розширеного плану-конспекту роботи. Опрацювання джерел	
3	Організація і проведення теоретичного, емпіричного (експериментального) дослідження	
4	Підготовка складових частин (розділів) роботи (проекту)	
4.1	Вступ	
4.2	Розділ 1	
4.3	Розділ 2	
4.4	Розділ 3	
4.5	Висновки	
4.6	Список використаної літератури	
4.7	Додатки	
5	Усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника, доповнення або скорочення обсягу роботи. Узгодження виправленого варіанту всієї роботи з науковим керівником	
6	Оформлення тексту роботи, подання роботи науковому керівникові для написання відгуку	
7	Передзахист. Обговорення роботи на кафедрі й рекомендація її до захисту. Оформлення супровідних документів	
8	Подання роботи на рецензування	
9	Підготовка доповіді на захист	
10	Захист роботи в державній екзаменаційній комісії	

Студент-дипломник _____
(підпис)

Науковий керівник _____
(підпис) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
«_____» 20 ____ року

Додаток В

Орієнтовні плани роботи до тем:

“ Особливості відкритої економіки України на сучасному етапі”

Розділ 1. Теоретичні основи відкритої економіки

- 1.1. Суть та моделі відкритої економіки
1.2. Напрями прояву відкритості економіки країни
1.3. Вплив відкритості на економічний розвиток

Розділ 2. Особливості відкритої економіки України

- 2.1. Аналіз показників експортно-імпортної діяльності у відкритій економіці України
2.2. Участь України в системі міжнародних фінансових та кредитних відносинах

2.3. Україна в міжнародному русі факторів виробництва

- Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності відкритої економіки України
3.1. Пріоритети державної політики регулювання міжнародної торгівлі України
3.2. Шляхи вдосконалення участі України в системі виробничого та фінансового співробітництва

“ Особливості діяльності міжнародних товарних бірж та міжнародних товарних аукціонів”

Розділ 1. Теоретичні основи діяльності міжнародних товарних бірж і міжнародних товарних аукціонів

- 1.1. Міжнародна торгівля як одна з найважливіших форм міжнародних економічних відносин

1.2. Міжнародні товарні біржі як особливий об'єкт господарювання

- 1.3. Особливості діяльності міжнародних товарних аукціонів

Розділ 2. Аналіз діяльності міжнародних товарних бірж та міжнародних товарних аукціонів

- 2.1. Характеристика діяльності найбільших світових товарних бірж

2.2. Товарна структура аукціонної торгівлі

Розділ 3. Перспективи та основні напрямки розвитку діяльності міжнародних товарних бірж і міжнародних товарних аукціонів

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра економічної теорії та міжнародної
економіки

Кваліфікаційна робота

Назва теми кваліфікаційної роботи

Інформація про курс,
групу студента,
що виконав кваліфікаційну
роботу,
шифр та найменування
спеціальності,
за якою випускається студент

Підпис

Прізвище, ім'я
та по батькові
студента

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

Підпис

Прізвище, ім'я
та по батькові
наукового керівника

Місто – рік

Продовження додатку Г

Приклад оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра економічної теорії та міжнародної
економіки

Кваліфікаційна робота

Іноземні інвестиції в економіку України

Студент 4 курсу, групи МЕ,
спеціальності 6.030503 –
міжнародна економіка

Іванюк Альона Іванівна

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Петренко Валентин
Степанович

Черкаси-2010

Додаток Д

Приклади оформлення змісту

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні основи дослідження інвестиційного клімату	6
1.1. Інвестиційний клімат як економічна категорія	6
1.2. Фактори формування інвестиційного клімату	12
1.3. Методи оцінки сучасного інвестиційного клімату	22
Висновки до розділу 1	33
Розділ 2. Аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні.....	34
2.1. Показники розвитку макроекономічного середовища та їх вплив на залучення інвестицій в Україні	34
2.2. Аналіз інвестиційної діяльності в розрізі регіонів країни	47
2.3. Галузевий розподіл іноземних інвестицій в Україні	56
Висновки до розділу 2	70
Розділ 3. Перспективи зміни інвестиційного клімату в Україні	71
3.1. Шляхи поліпшення інвестиційного клімату в Україні.....	71
3.2. Побудова економетричної моделі залежності обсягів іноземного інвестування від факторів економічного середовища	83
Висновки до розділу 3	91
Висновки.....	92
Список використаних джерел	96
Додатки.....	99

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні засади іноземного інвестування.....	5
1.1. Суть, види та основні теорії іноземних інвестицій.....	5
1.2. Інвестиційний клімат та його складові	17
Висновки до розділу 1.....	28
Розділ 2. Обсяги та структура іноземних інвестицій в Україні.....	29
2.1. Становлення інвестиційного клімату України	29
2.2. Регіональний аспект іноземного інвестування.....	37
2.3. Пріоритетні для іноземного інвестування галузі та види виробництва	47
Висновки до розділу 2.....	58
Розділ 3. Оптимізація іноземного інвестування в Україні.....	60
3.1. Необхідність та наслідки залучення іноземних інвестицій	60
3.2. Основні напрями підвищення інвестиційної привабливості вітчизняної економіки.....	72
Висновки до розділу 3	83
Висновки.....	84
Список використаних джерел	86
Додатки.....	90

Додаток Е
Приклади оформлення таблиць

Таблиця 2.2

Зовнішня торгівля товарами і послугами України з країнами
Європейського Союзу у 2006-2009 рр.*

Показники	2006 р.		2007 р.		2008 р.		2009 р.	
	обсяг млрд. дол.	%	обсяг млрд. дол.	%	обсяг млрд. дол.	%	обсяг млрд. дол.	%
Загальний товарооборот	4,962	13,1	5,925	15,8	6,181	19,0	5,294	18,8
Експорт	2,034	10,6	2,287	12,1	2,697	16,4	2,650	17,4
Імпорт	2,927	15,5	3,63	19,6	3,48	21,6	2,64	20,4
Сальдо	- 0,892	-	- 1,350	-	0,788	-	0,005	-

* Складено та розраховано за даними Держкомстату України [35]

Таблиця 2.3

Головні експортні позиції України в структурі торгівлі з ЄС
(за даними 2009 року) [38:109]

Найменування товарної групи і товару	Частка у загальній вартості експорту, %
Неблагородні метали та вироби з них в т.ч. чорні метали	31,9 17,7
Текстиль та текстильні вироби в т.ч. одяг і речі одягу текстильні	15,7 12,9
Мінеральні продукти	11,2
Продукція хімічної галузі	9,8
Машини, устаткування та механізми	5,5

Додаток К

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14).</p> <p>2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).</p>
Два автори	<p>1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична", вип. 1).</p> <p>2. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.</p>
Три автори	<p>1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р.Л., Магидсон Д., Эддисон Г.Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарабенко. — Днепропетровск: Баланс Бізнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укргропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).</p> <p>2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О.В. Гвоздев, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Психологія менеджменту / [Власов П. К., Липницкий А. В., Лущихина І. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманітар. центр, 2007. — 510 с.</p> <p>2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" ; у 14 кн., кн. 13).</p>
Без автора	<p>1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу).</p> <p>2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с.</p> <p>3. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.</p>
Багатотомний документ	<p>1. Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. — (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки – 2007. — 573, [1] с.</p> <p>2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В.,</p>

Продовження дод. К

	<p>Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005—. — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с.</p> <p>3. Дарова А. Т. Ненісповедимы пути Господин... : (Дочь врага народа) : трилогія / А. Дарова. — Одесса : Астропrint, 2006—. — (Сочинения : в 8 кн.) / А. Дарова ; кн. 4).</p> <p>4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002—. — Т. 4 : Косвенные налоги. — 2007. — 534 с.</p> <p>5. Реабілітованісторію. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006—. — (Науково-документальна серія книг "Реабілітованісторію" : у 27 т. / голов. редкол.: Троїцько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с.</p> <p>6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.</p> <p>2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ICOA, 2002. — 147 с.</p> <p>3. Матеріали IX з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ).</p> <p>4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000).</p> <p>5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с.</p> <p>6. Ризикологія в економіці та підприємництві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.</p>
Словники	<p>Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімо, 2006. — 175, [1] с.</p> <p>2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.</p> <p>3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.</p> <p>4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).

Продовження дод. К

	<p>2. Медична статистика: зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотко. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристрій посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінналивенерго України. Інструкція).</p>
Стандарти	<p>1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Покажчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).</p> <p>2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107- 9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).</p>
Каталоги	<p>1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5.—2007. — 264 с. Т. 6.—2007. — 277 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецства Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.</p> <p>3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.</p> <p>4. Горницька І. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницька І. П., Ткачук Л. П. — Донецьк : Лебедь, 2005. — 228 с.</p>
Бібліографічні показчики	<p>1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізований вчений раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с.</p> <p>2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кирич Б. О., Потілан О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).</p>
Дисертації	<p>1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гачкуючих гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.</p> <p>2. Нгусен Ші Даңг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгусен Ші Даңг. — К., 2007. — 20 с.</p>
Авторські свідоцтва	<p>1. А. с. 1007970 СССР, МКІЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР) — № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.</p>
Патенти	<p>1. Пат. 2187888 Российской Федерации, МПК7 H 04 B 1/38, H 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).</p>

Продовження дод. К

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38.</p> <p>2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.</p> <p>3. Валькман Ю. Р. Моделювання НЕ-факторов — основа інтелектуалізації комп'ютерних технологій / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61.</p> <p>4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелєвська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29.</p> <p>5. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.</p> <p>6. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.</p> <p>7. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33.</p> <p>8. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий берег Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець XIX—початок ХХ ст.) / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Богомольний Б. Р. Медicina екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуев. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97- 2000.— Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, штобним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. экрану.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003“) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Ческарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>

Додаток Л

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ННІ економіки і права

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Форма навчання _____ курс _____ група _____

**ВІДГУК
КЕРІВНИКА НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Тема _____ роботи _____

1. Ступінь обґрутування актуальності теми: _____

2. Обсяг та структура роботи, характеристика її розділів: _____

3. Відповідність роботи меті та завданням _____

4. Оцінка повноти використання фактичних даних: _____

5. Використання в роботі сучасних методів та методик: _____

6. Результати випускної роботи (теоретичні, практичні): _____

7. Оцінка наукового апарату і стилю роботи: _____

8. Ставлення студента до роботи, зауважень і побажань наукового керівника: _____

9. Недоліки: _____

10. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи та висновок про можливість допуску роботи до захисту: _____

Науковий керівник: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(учене звання, науковий ступінь, місце роботи і посада)

« ____ » 20 ____ року Підпис: _____

Додаток М

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ННІ економіки і права

Спеціальність _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Форма навчання _____ курс _____ група _____ семestr _____

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема _____ роботи _____

Обсяг випускної роботи: кількість сторінок ____, таблиць ____, рисунків ____, додатків _____.
використаної літератури _____

1. Висновок щодо відповідності випускної роботи (проекту) меті й завданням

2. Коротка характеристика виконання кваліфікаційної роботи (проекту)*

* Коротка характеристика повинна вміщувати:

- а) характеристику виконання кожного розділу випускної роботи (проекту) і ступінь використання студентом останніх досягнень науки і техніки;
- б) оцінку якості виконання графічної частини роботи (проекту) та пояснювальної записки;
- в) перелік позитивних рис роботи (проекту) та її основних недоліків.

3. Загальна оцінка випускної роботи (проекту) _____

Рецензент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

(учене звання, науковий ступінь, місце роботи і посада)

«____» 20__ року

Підпис _____

Додаток Н

Висновки кафедри про випускну роботу (проект)

При обговоренні кваліфікаційної роботи (проекту) на засіданні кафедри під час її передзахисту «____» 20__ року (протокол № ____) встановлено, що робота (проект) відповідає/не відповідає (потрібне підкреслити) чинним нормативним вимогам і рекомендована до захисту в державній атестаційній (екзаменаційній) комісії.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«____» 20__ р.

Додаток П

Довідка про успішність

Студент(ка) _____
 (прізвище, ініціали)
 повністю виконав(ла) вимоги навчального плану з напряму підготовки _____
 спеціальності _____
 (код і найменування)
 спеціалізації _____
 (код і найменування)

освітньо-кваліфікаційного рівня _____
 кваліфікації _____

Склав(ла) всі залики й екзамени, з них на:

«відмінно» _____ %;
 «добре» _____ %;
 «задовільно» _____ %.

Сукупний рейтинг становить _____ балів.

Середній бал успішності за п'ятибаловою шкалою _____.

Має особливі академічні досягнення:
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Директор інституту _____
 (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Секретар інституту _____
 (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
для студентів напряму підготовки
“Міжнародна економіка”**

*O.B. Макаринська, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки
L.O. Кібальник, к.е.н., доцент, зав. кафедри міжнародної економіки*

Комп'ютерна верстка *Л. Г. Любченко*

Підписано до друку 04.11.2010. Формат 60x84/16. Гарнітура Таймс
Папір офсет. Ум. друк. арк. 2,0. Тираж 50 пр. Зам. № 3584

Видавець і виготовник видавничий відділ
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
Адреса: 18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 81, кімн. 117,
Тел. (0472) 37-13-16, факс (0472) 37-22-33,
e-mail: vydav@cdu.edu.ua, <http://www.cdu.edu.ua>
Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК №3427 від 17.03.2009 р.